

SEGÍTŐ KEZEK SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ
KÖZPONT, CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI
SZOLGÁLAT ÉS KÖZPONT
GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATÁNAK 2015.
ÉVI BESZÁMOLÓJA
SZEREP

Készítette: 2016. 05.23.

Ráczné Hegedűs Ilona
intézményvezető

Fóriánné Bácsi Tünde
Család-és Gyermekjóléti
Szolgálat vezető

Rácz Eszter
családgyógyász

BEVEZETÉS:

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról, valamint az 55/2015. EMMI rendelet változásai miatt, Püspökladány Városának, mint Járasszékhelynek, 2016. 01.01-től ki kellett alakítania a Család - és Gyermekjóléti Központot.

A törvényi változások miatt az intézmény nevének megváltoztatására is szükség volt.

2016. 01. 01-jétől a költségvetési szerv (intézmény) megnevezése:

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ

rövidített neve:

Segítő Kezek Püspökladányi Központ

A költségvetési szerv székhelye:

4150 Püspökladány, Szent István u. 33. sz.

2016. 01. 01-től a törvényi változásoknak megfelelően a korábban működő Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat integrálódott, az új neve: Család-és Gyermekjóléti Szolgálat

Tekintettel arra, hogy Szerep település Képviselő-testülete 2015. évről kérte a Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységéről szóló beszámolóját, így a beszámolómban a 2015. december 31-ig működött Gyermekjóléti Szolgálat szakmai egység elnevezést használom.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2015.évi személyi feltételei:

A személyi feltételrendszer kialakítását a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza. A jogszabály által előírt szakmai létszám és a képzettségi feltételek biztosítottak. A gyermekjóléti szolgáltatást Püspökladányban 5 fő, Sárrétudvariban 1 fő, Szerepen 1 fő, Földesen 3 fő, Nagyrábén 1 fő szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező családgondozó végezte. Püspökladányban a Szolgálat munkáját 1 fő családgondozói asszisztens segítette. 2015. évben a Gyermekjóléti Szolgálat vezetését az öt településen 1 fő Gyermekjóléti Szolgálat vezető látta el.

A kliensekkel végzett szociális munka színvonalát, hatékonyságát növeli az intézménnyel megbízásos jogviszonyban álló jogász és pszichológus(előjegyzés alapján), akik térítésmentes tanácsadást végeznek Püspökladányban.

Püspökladány		
Létszám	Munkakör	Végzettség
1 fő	intézményvezető	szociálpedagógus, szakvizsgázott szociálpolitikus
1 fő	családgondozó	szociálpolitikus, szociológus - jelenleg gyermeknevelési díjban részesül, ezért 2013.09.15-től szociálpedagógus végzettségű munkatárs látja el a feladatát
1 fő	családgondozó	2015. 09.01-től személyi változás történt és az új munkatárs szociálpedagógus végzettségű
2 fő	családgondozó (ebből egy fő 2013.09. hótól: Gyermekjóléti	szociálpedagógus szakvizsgázott szociálpedagógus

	Szolgálat vezető)	(Gyermejjóléti Szolgálat vezető)
1 fő	asszisztens	OKJ: szociális asszisztens
Sárrétudvari		
1 fő	családgondozó	szociális munkás
Szerep		
1 fő	családgondozó	szociális munkás

1 fő	családgondozó	szakvizsgázott
1 fő	családgondozó	szociálpedagógus
1 fő	családgondozó	szakvizsgázott szociális munkás szociálpedagógus
	Nagyrábé	
1 fő	családgondozó	szociálpedagógus

Földes

**A Segítő Kezek intézmény Gyermekjóléti Szolgálatának szerepi telephelyén
dolgozó szakember munkarendje:**

Az ügyfélfogadás szüneteltetését nem gyakorolja a családgondozó. Ez a növekvő, gyermekjóléti rendszerbe kerülő gyermekek száma miatt nem lehetséges, valamint a krízisek, gyermeki veszélyeztetettség esetén az ügyfélszolgálatot nem lehet szüneteltetni!

	Gyermekjóléti Szolgálat	
Hétfő	7.30 – 16.00	Az ügyfélfogadás szünetel: 12.00-16.00
Kedd	7.30 – 16.00	
Szerda	7.30 – 16.00	
Csütörtök	7.30 – 16.00	Csütörtökön az ügyfélfogadás szünetel
Péntek	7.30 – 13.30	
Pszichológiai tanácsadás	havi 1 alkalommal 4 órában előre egyeztetett időpontban	

Tárgyi feltételek:

A Gyermekjóléti Szolgálat területi irodáját Szerrep Község Önkormányzata biztosítja.

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójának rendelkezésére áll az iroda előtt egy folyosórész, - az ügyfelek itt várakozhatnak - egy dolgozószoba, ahol 1 fő családgondozó munkatárs, külön íróasztal mellett ügyeit intézheti. A családgondozó munkáját segíti a vezetékes telefonvonal. Az internet hozzáférési lehetőség a szakember munkáját könnyíti meg. A családgondozónak külön számítógépe van, a számítógéphez nyomtató van bekötve. 2015. évben szakmai ellenőrzést tartott a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, szakmai szempontból a Gyermekjóléti Szolgálatnál a tárgyi eszközök mennyiségét, minőségét kifogásolta, a Szolgálatnál előírt interjú szobát az intim beszélgetésre hiányolta. A személyi feltétel tekintetében a családgondozó még nem rendelkezett nyelvvizsgával, így nem volt szakirányú végzettségű. A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnak ideiglenes működési engedélyt adott 2016. december 31-ig. Időközben a családgondozó munkatárs szakirányú végzettséget szerzett, a tárgyi eszközök beszerzése folyamatban van, a település pályázatot nyújtott be szociális szolgáltatások fejlesztésére.

Szakmai tevékenység:

Az 1997. XXXI. Gyvt. 38-40. §. értelmében a gyermekjóléti szolgáltatás négy fő cél elérése érdekében teljesít különféle feladatokat:

- A gyermek testi- lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése.
- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése.

- A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése.
- A családjából kiemelt gyermekek családjukba történő visszahelyezése érdekében.

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével, annak leküzdéséhez.

A Gyermejjóléti Szolgálat tevékenységének fő célja, hogy segítse a gyermekek vérszerinti családjában történő nevelkedését. A gyermekek mindenkifelett álló érdekét figyelembe véve a segítő szervezet együttműködve az egészségügyi és más humán szolgáltatókkal, a nevelési- oktatási intézményekkel, hatóságokkal- szervezési, szolgáltatási, gondozási és koordinálói – feladatokat végez.

A Gyermejjóléti Szolgálat meghatározó, központi szerepet tölt be a települések gyermekvédelmi rendszerének hatékonyabbá tételében, valamint a helyi szükségletek igazításában, fejlesztésében.

A segítő szakember célja az, hogy a család dinamikai, illetve kommunikációs törvényszerűségének ismeretében a családot képessé tegye, valamint segítse abban, hogy erőforrásait használni tudja, tagjai képesek legyenek megelőzni vagy kezelni szociális jellegű problémáikat. A cél érdekében a családgondozó segíti a család működésének pozitív irányú változását a szociális probléma enyhítését, megszüntetését. Továbbá felismeri a településeken jelentkező, és az

adott területre jellemző általános jelenségeket, problémákat, ugyanakkor javaslatokat és megoldásokat készít ezek kiküszöbölésére.

A Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásai:

- gyermekek, családok életminőségét javító különböző ellátásokról, (egészségügyi, szociális, munkaügyi, társadalombiztosítási), támogatásokról, gyermeki, szülői kötelezettségekről, jogokról, programokról nyújt felvilágosítást
- képviseli a családok és a benne élő gyermekek érdekeit
- krízishelyzetben lévő várandós anyáknak nyújt segítséget
- családgondozást végez a családban jelentkező problémák megoldása érdekében
- életvezetési, pszichológiai, jogi, gyermeknevelési, egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadási tevékenységet nyújt
- kezdeményezi a különböző ellátásokhoz való hozzájutást (szükség esetén segítséget nyújt a különféle kérelmek előterjesztéséhez), adományok esetében adományhoz hozzájuttatja a rászoruló családokat
- koordinálja a gyermekvédelmi rendszerben résztvevők munkáját
- szükség esetén hatósági eljárást kezdeményez a HBM-i Kormányhivatal, Püspökladányi Járási Hivatal, Járási Gyámhivatalánál
- különböző programokat szervez, amelyek prevenciós célzatúak - szabadidős-bűnmegelőzési- valamint a családban jelentkező nevelési problémák, és hiányosságok hatásainak enyhítését célozzák meg. Természetesen ezek a programok térítésmentesek a gyermekek és családjaik számára.
- nevelésbe vett gyermekek a kapcsolattartását segíti elő
- működteti az észlelő- és jelzőrendszert

A Jelzőrendszer működéséről:

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény felsorolja a jelzőrendszer tagjait, meghatározza azoknak kötelező együttműködésüket, feladataikat a veszélyeztető okok feltárásában, a veszélyeztetettség időben történő felismerésében.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat látnak el:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat
- a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmények (iskolák, óvodák), a nevelési tanácsadó,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.

Ezen intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Gyermekjóléti Szolgálatnál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni. Gyvt. 17§. (4) bekezdés alapján, ha a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, a szociális és gyámhivatal- jelzésére vagy hivatalból- értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségvonás megindítására.

A Gyermekjóléti Szolgálat minden esetben kivizsgálja a jelzéseket, és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, és a család szükségleteihez igazodó intézkedést megteszi. A jelzés kivizsgálásának tapasztalatairól visszajelzést nyújt írásban a gyermekvédelmi törvény által meghatározott időkorláton belül.

A gondozási tevékenység a szociális munka alapelveire, módszertanára épülő gondozási folyamat, mely történhet önkéntes alapon: alapellátásban, és hatósági alapon (Járási Gyámhivatal) kötelező jelleggel a védelem alá vont gyermekek családjainak esetében.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységének szerves részét képezi a gondozási esetek ügyében különböző szintű döntések meghozatala. Ezeket általában a Gyermekjóléti Szolgálat javaslatára a hatóság kezdeményezi, de a döntés előkészítése miatt is szükség van a jelzőrendszer tagjaival folytatandó kapcsolattartásra. Mivel a kliensek életében sokszor sorsdöntő változást hoz egy- egy intézkedés (pl. családból való kiemelés), ezért a Gyermekjóléti Szolgálat szakmai team-je, nagy hangsúlyt fordít az esetmegbeszélésekre a döntések, javaslatok meghozatala előtt. A Gyermekjóléti Szolgálat célja, hogy minél körültekintőbb vizsgálat előzze meg az intézkedéseket.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2015-ben, kötelezően, 6 jelzőrendszeri, szakmaközi megbeszélést tartott a jelzőrendszeri tagok számára.

A Gyermekjóléti Szolgálat a 1997. évi XXXI. törvény értelmében, 2015. március 31-ig Gyermekvédelmi Tanácskozást tartott. A tanácskozás, fórumot ad a gyakorlati munka során felvetődő gyermekvédelemmel kapcsolatos problémák, javaslatok közreadásának, módszertani kérdések megvitatásának, állásfoglalások kialakításának. A Gyermekjóléti Szolgálat minden évben széles körben meghívja az érintett szakembereket, jelzőrendszeri tagokat, gyermekvédelemben érintett pedagógusokat, intézményvezetőket, nevelőszülői tanácsadókat, a képviselő testület tagjait stb.

A Gyermekjóléti Szolgálat anyagi ellátással összefüggő speciális tevékenységei:

Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása:

A Gyermekjóléti Szolgálat a HBM-i Kormányhivatal, Püspökladányi Járási Hivatal, Járási Gyámhivatalánál családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására irányuló eljárást - a pénzfelhasználási terv megküldésével és az eseti gondnok megjelölésével – kezdeményezhet, ha hivatalos tudomása van a gyermeki elhanyagolásáról. A Gyermekjóléti Szolgálat javaslatának beérkezését követően egy tárgyalás keretében meghallgatják az érintett személyeket, megismerik véleményüket a pénzfelhasználási tervről, illetve intézkednek a kirendelendő eseti gondnok személyéről, a természetbeni formában történő nyújtás időtartamáról, mértékéről és módjáról. A Járási Gyámhivatal félévente felülvizsgálja az intézkedés szükségességét, és indokolt esetben megváltoztathatja a családi pótlék természetbeni formában nyújtásának mértékét, időtartamát, módját. Az elkészített pénzfelhasználási tervben az eseti gondnok konkrétan megnevezi, hogy a természetben nyújtani kívánt összeget

mire használja fel, melyet félévenként felülvizsgál (pelenka, tüzelő, gyógyszer, tanszer, ruházat stb.).

Szerep településen 2015.évben 1 család (4 gyermek) esetében kezdeményezte a Gyermekjóléti Szolgálat a családi pótlék természetben történő nyújtását. Jelenleg még folyamatban van a természetben történő nyújtás.

Jellemző, hogy a szülők, félnek ettől a pénzbeosztási feladattól, hiszen nem kapják kézhez a gyermekek után járó családi pótlékot és egy idegen személy fogja beosztani a pénzüket. Valamint nem kimondottan arra tudják költeni, amire valójában Ők szeretnék. A Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalata az, hogy ezekben a családokban más értékrendszer van, ezáltal az azonnali és nagy mennyiségű pénzköltés jellemző (bármire ami nem szükséges), amikor megkapják az ellátásokat. A családgondozó az, aki segítséget tud nyújtani abban, hogy fontossági sorrendet tudjon felállítani a szülő, és képessé váljon arra, hogy megítélje a napi alapvető kiadásokat.

Óvodáztatási támogatás

A 1997. évi XXXI. törvény 20./C. § szerint, az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése. A támogatásra való jogosultságot a település jegyzője állapítja meg - hátrányos helyzet megállapítása-. Az óvodáztatási kérelmet a szülői felügyeletet gyakorló szülő, vagy családba fogadó gyám terjesztheti elő, annak az óvodai nevelési évnek a kezdetéig kérelmezheti, amely évben a gyermek az ötödik életévét betölti.

A támogatás összege gyermekenként 20.000 Ft, ezt követően esetenként és gyermekenként 10.000 Ft. Az első alkalmat követően a jegyző a gyermek

óvodai nevelési jogviszonyának fennállásáig június és december hónapban további óvodáztatási támogatást folyósít a szülőnek vagy a gyámnak.

A települési önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy első alkalommal az óvodáztatási támogatást természetbeni formában kell biztosítani.

2014. szeptember 01-jétől 3 éves kortól kötelező óvodába járást ír elő a Nemzeti Köznevelési törvény. A kötelező óvodába járás 2014. szeptember 01-től hatályos, tehát azokra a gyermekekre vonatkozik, akik 2011-ben születtek és 2014. augusztus 31-ig betöltik a 3. életévüket. Lehetséges felmentést kapni a 3. éves kortól történő óvodába járás alól. A felmentést a szülő kezdeményezheti és a jegyző adhatja meg az óvodavezető és a védőnő egyetértésével. (NKt. 8. §. (2) „A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt.”). (NKt. 8. § „A jegyző – az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó – a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, az ötödik életév betöltéséig felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.”).

2015. évben Szerep településen 49 gyermek részesült óvodáztatási támogatásban. A szerepi Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója 6 gyermek részére vásárolt be gyermekenként 10.000- 10.000 forintból. A családgondozó a gyermekek óvodába járásához, és benttartózkodásához szükséges ruházati cikkeket (cipő, tisztasági felszerelések) számla ellenében vásárolt. A családgondozó a megvásárolt tételeket a szülőnek átvételi elismervény ellenében átadta, és a felhasznált összegről tételes beszámolást nyújtott be a Jegyzőnek. 2015. 09. hónaptól, azonban ez az ellátási forma nem igényelhető a családok számára, mert bevezetésre került a kötelező óvodába járás.

Iskoláztatási támogatás szüneteltetése:

A tankötelezettség mulasztásával kapcsolatosan, amennyiben a tanköteles gyermek a közoktatási intézmény kötelező tanórai foglalkozásai tekintetében igazolatlanul mulaszt, a közoktatási intézmény igazgatójának jelzése alapján, az illetékes Járási Gyámhivatal az adott tanévben igazolatlanul mulasztott 10. és 30. kötelező tanórai foglalkozás után végzéssel felhívja az iskoláztatási támogatás jogosultját a mulasztás jogkövetkezményeire. Az adott tanévben igazolatlanul mulasztott 50. kötelező tanórai foglalkozás után - amennyiben a védelembe vétel még nem áll fenn - 2013.01.01-től 16. éves kor alatt kötelező, egyéb esetben a probléma súlyossága dönti el a kezdeményezést – a Járási Gyámhivatal elrendeli a gyermek védelembe vételét, továbbá a teljes összegű iskoláztatási támogatás folyósításának- 2013.01.01-től- szüneteltetését.

A támogatás szüneteltetése szorosan csak a 16 év alatti gyermekek (2013.01.01-től) esetében kapcsolódik a gyermek védelembe vételének elrendeléséhez. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének célja a tankötelezettség teljesítésének elősegítése, nem pedig az érintett családok anyagi ellehetetlenítése. Azonban ez igen nagy anyagi problémát okozott néhány család életében. Pozitív példái is vannak az intézkedéseknek, mert csökkent-, sőt néhány gyermek esetében teljesen megszűnt az iskolai hiányzás.

Szerep településen 2015-ben egy esetben sem került sor az iskoláztatási támogatás szüneteltetésére.

Hozzá tartozók közötti erőszak és a távoltartással kapcsolatos gyermekjóléti tevékenység:

A 2009. október 01-én hatályba lépett a 2009. évi LXXII. törvény a távoltartás intézménye a hozzátartozók közötti erőszak, családon belüli erőszak jelenségét próbálja megelőzni, kezelni, mielőtt bűncselekmény következne be.

A törvény a hozzátartozók közötti erőszaknak minősíti a bántalmazó által a bántalmazott sérelmére megvalósított, a méltóságot, az életet, a szexuális önrendelkezéshez való jogot, továbbá a testi és lelki egészséget súlyosan és közvetlenül veszélyeztető tevékenységet vagy mulasztást. A bántalmazás sok esetben (a bántalmazott megtorlástól való félelme miatt) akár évekig, évtizedekig is folytatódhat. A bántalmazás tünetei intenzívek és hosszú távúak, mely néha komolyabb következményekkel jár akár egy felnőtt, akár egy gyermek számára (személyiségtorzulás, deviáns viselkedés, torzult cselekvésminták, párkapcsolati problémák, tanulási zavar, teljesítményproblémák, pszichés gondok, suicid hajlam, stb.)

A rendőrség az ideiglenes megelőző távoltartást elrendelő határozatát megküldi a Gyermekjóléti Szolgálatnak. A határozat meghozatalát követően a Gyermekjóléti Szolgálat 24 órán belül köteles felkeresni a bántalmazottat és a bántalmazót, és a kiskorút érintő veszélyeztető helyzet megszüntetése érdekében gyermekvédelmi intézkedést kezdeményez. A jogszabály pontosan meghatározza, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat köteles jelezni a családvédelmi koordinációs szervnek (Járási Gyámhivatal felé), ha a hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észleli. A Gyermekjóléti Szolgálat a családban történő erőszak ártalmainak csökkentése érdekében köteles együttműködni a jelzőrendszer tagjaival, valamint kölcsönös tájékoztatással élni a kialakult helyzetről. A Gyermekjóléti Szolgálat a segítő munka során gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai segítséget kapjon. Továbbá tájékoztatást ad a bántalmazónak, hogy a hozzátartozói erőszak ismétlődésének

milyen következményei lehetnek. A Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatást nyújt a bántalmazónak a terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási konfliktuskezelési lehetőségekről. Ezek eléréséhez igény szerint közreműködik a Gyermekjóléti Szolgálattal.

2015-ben nem volt tudomása a Gyermekjóléti Szolgálatnak a távoltartás elrendeléséről.

A gyermeket veszélyeztető helyzetek súlyosabb formái közé tartozik a családon belüli erőszak, ezen belül a gyermekbántalmazás. A bántalmazással kapcsolatba kerülő segítő szakemberek feladata nehéz, mivel a fizikai bántalmazást felismerni nem könnyű, a bántalmazás tényét az érintettek gyakran eltitkolják, a bántalmazásra utaló jelek pedig sokszor nem egyértelműek. A fizikai bántalmazás megnyilvánulhat egyedi vagy ismétlődő eseményekben.

A gyermekek családon belüli bántalmazása a tapasztalatok szerint nem elsősorban fizikai jellegű, hanem inkább lelki-érzelmi jellegű, mely többnyire az alkoholproblémákkal, valamint a szegénységgel küzdő családokban fordul elő. A Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalata az, hogy a gyermekek esetenként a párkapcsolati erőszaknak akaratlanul is szemtanúi és/vagy bevont résztvevőivé válnak. A családon belüli erőszakot követően a családgondozónak oly módon kell krízist kezelni, mely megakadályozza a bántalmazott fél további bántalmazását.

2015. évben, Szerep településen hozzátartozók közötti és családon belüli bántalmazás nem történt. Szexuális bántalmazásra nem derült fény 2015. évben.

2014.03.15-től a Gyvt. 17§. (2 a) bekezdése és a 130/A §. (2) bekezdése értelmében a Gyermekjóléti Szolgálatnak és a Gyámhatóságnak a gyermek bántalmazása és elhanyagolása miatt jelzést tevő intézmény, személy adatait külön kérelem nélkül is zártan kell kezelnie. Emellett a gyermek bántalmazása,

súlyos elhanyagolása vagy más egyéb súlyos veszélyeztető ok felmerülése esetén a gyámhatóság erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli a gyermek, a tanú és az eljárást kezdeményező szerv vagy személy adatait.

A fenti törvény segítséget ad abban, hogy a szabályozás következtében nagyobb számban érkezzenek jelzések, melyek elősegítik a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyabb működését, figyelembe véve a jelzést adó személy védelmét. A Gyermekjóléti Szolgálatnál a tavalyi évben az adatok zártan kezelésének lehetőségével éltek a magánszemélyek a lakossági jelzések esetében.

Néhány adat a Szerep településen élő gyermekek helyzetéről :

Szerep településen a 2015.évi adatok szerint 1609 fő él, a 0-18 év közötti **gyermekek száma: 401 fő.**

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült: 297 fő

Védelemben vett gyermekek száma: 17 fő

Óvodáztatási támogatásban részesülők száma: 49 fő

Nyári ingyenes étkeztetésben részesülő gyermekek száma: 190 fő

A tanév során térítésmentesen étkező gyermekek száma: 204 fő

Bursa Hungarica támogatásban részesült gyermekek száma : 4 fő

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint a település jegyzője rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. Az ellátás célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, - egyéb feltételek fennállása esetén - szünidei gyermekétkeztetésre, Erzsébet utalvány formájában nyújtandó természetbeni támogatásnak, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek igénybevételére.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,

a.) amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140 %-át (2015. évben 39.900 forint) az egyedülálló szülő, a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermek valamint a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23. életévét be nem töltött, illetve a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25. életévét be nem töltött fiatal felnőtt esetében, illetve

b.) 130 %-át (37 050 forint) az a, pontban felsoroltak alá nem tartozó esetekben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során, a vagyon egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban nem haladja meg a külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 20-szorosát (2015. évben 570 000 forint), együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 70 – szeresét (2015. évben 1 995 000 forint).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult a lakcím szerint illetékes települése önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti. A gyámhatóság (jegyző) a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a jogosultságot.

2015. december 31-én a támogatásban részesítettek száma: 297 fő volt.

Elutasított kérelem 2015 évben 13 db, melynek oka az volt, hogy a kérelmező jövedelme meghaladta a jogszabályban meghatározott jövedelemhatárt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermek korcsoport szerinti megoszlása

	Egyedülálló szülő neveli	Házasságban élő szülő neveli
0-3 év	13 fő	47 fő
3-6 év	14 fő	40 fő
7-14 év	47 fő	73 fő
15-18 év	30 fő	25 fő
19-24év	8 fő	3 fő
Összesen:	112 fő	188 fő

Mindösszesen: 300 fő

3 gyermek esetében év közben megszűnt a gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekekről elmondható, hogy magas azok száma (több mint 30%) akit egyedülálló szülő nevel.

Természetbeni támogatásban 2015. évben 2 alkalommal részesültek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek családjai, melynek fedezetét a központi költségvetés biztosította. A támogatás esetenkénti összege 5 800 forint/ fő volt, a kifizetés Erzsébet utalvány formájában történt.

Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások 2015-ben Szerep településen:

- **Bursa Hungarica ösztöndíjban 4 fő részesült**, 10 hónapon keresztül havi 3000 Ft-ban, melynek költségét összesen 120.000 Ft-ot az önkormányzat biztosított.

A 2013-as évben született törvényi változás miatt, a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása új kritériumokhoz kötött, mely által megváltozik az ezekbe a kategóriákba sorolható gyermekek száma. A **2015-es évben a HH megállapítását: 46 gyermek esetében, a HHH**

megállapítását: 217 gyermek esetében kérték a szülők/ törvényes képviselők.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak tapasztalatai szerint a gyermeknevelési, szülői elhanyagolás, családi konfliktusok, házastársi krízisek, mint problémátípusok jelennek meg leginkább. Egyre több olyan család van a Gyermekjóléti Szolgálat látókörében, ahol az alacsony jövedelem miatt, alapszinten is nehezen tudják kielégíteni a gyermekeik mindennapi szükségleteiket, ahol a szülők, családtagok kilátástalannak látják a jövőjüket, vagy nincs is jövőképük. Sajnos ezek a családok nem motiválják a gyermekeiket a tanulásra, munkára, elkeseredettségük akár pszichés, mentális betegségben is megnyilvánul.

2015. évben is voltak olyan családok, akik - egyébként is szűkös anyagi keretből gazdálkodtak - legális és illegális helyekről kölcsönöket, hiteleket vettek fel, és adósságspirálba kerültek. Azon családok, melyek a folyamatos kölcsönök körforgásába kerülnek, nem tudnak kikerülni belőle és talpra állni. Ezen problémák megelőzésére a Gyermekjóléti Szolgálatnak csak nagyon kevés eszköze van, legfőbbként segítő beszélgetésekkel, továbbirányítással, tanácsadással szolgálhatnak a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói. Ezzel a magatartással azonban a szülők veszélyeztetik a mindennapi megélhetésüket, a gyermekeik alapvető szintű gondozását- nevelését. Ezzel a szülői magatartással további spirálokba kerülnek, de azok már nem anyagi jellegűek, csak azok következményei, de okot adhatnak egy esetleges családból történő kiemelésére a gyermek/eknek.

Sok család rossz állapotú lakóingatlanban él. A lakások régi építése, a pénzhiány, illetve az ingatlanok elhanyagolt állapota miatt, vannak helyek, ahol nincs vezetékes víz és fürdőszoba sem, melyeknek hiánya higiénés problémákat

von maga után. Higiénés és mentális problémákat okozhat az, hogy a szegényebb családok sok esetben zsúfoltan élnek, adott esetben több generáció él egy lakásban. A szegény családok nagy része még jelenleg is egyedi fűtéssel oldja meg téli időszakban a fűtést. A tüzelőanyag beszerzése gyakran nehézséget okoz a téli, hideg hónapokban. A Gyermekjóléti Szolgálatot 2015.évben is több esetben kerették fel ilyen jellegű problémával.

A Gyermekjóléti Szolgálat forgalmi adatainak alakulása:

A Gyermekjóléti Szolgálatához forduló segítséget kérő, illetve a szolgálathoz irányított személyek száma, napi forgalmi adatok alapján: 1045

A Gyermekjóléti Szolgálatnál jelentkező problémák leggyakoribb típusai: a családok életviteli, anyagi, megélhetési problémái, gyermeknevelési nehézségei, a szülők szenvedélybetegsége, valamint a családi konfliktusok (párkapcsolati zavarok, generációs különbségek, lelki krízisek), munkanélküliség. Ezek a problématípusok szinte évről – évre nem változnak.

A gyermekek, fiatalok főként anyagi, gyermeknevelési problémákkal, családon belüli konfliktusok, a szülők szenvedélybetegsége, iskolai hiányzások miatt keresik, kell megjeleníteniük a segítő szakembereknél.

A Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége:

A 2015. évben is magas volt a Gyermekjóléti alapellátást igénybevevők száma. 2015-ben alapellátásban történő gondozásba **51** gyermeket gondozott a Szolgálat. 17 gyermek esetében hatósági intézkedésre került sor, azaz állt védelembe vétel alatt. A hatósági intézkedéseket a Gyermekjóléti Szolgálat a Járási Gyámhivatalnál kezdeményezte.

Esetenként a szülők elhanyagolták szülői kötelezettségeiket, veszélyeztették a gyermekeik testi, lelki, erkölcsi fejlődését, vagy a gyermekek közül nem tettek

eleget a tankötelezettségüknek, ezért igazolatlan hiányzásaik meghaladták az 50 órát. Utóbbi tekintetében, ezeknél a tanulóknál a Gyermekjóléti Szolgálatnak kezdeményeznie kellett a gyermekek iskoláztatási támogatásának szüneteltetését (16. év alatt kötelezően).

2015.évben is folytatódott a várandós kismamák gondozása:

4 várandós szülőt kísért figyelemmel a Gyermekjóléti Szolgálat. Tanácsadásokkal, segítő beszélgetéssel, adományokkal, ügyintézással, továbbírással segítették a családgondozók a leendő szülőket abban, hogy a kialakult magzatot veszélyeztető tényezők, problémák megszűnjenek. A várandós anya gondozása során a családgondozó és a védőnő szoros együttműködésben dolgozott.

Bűncselekményt elkövetett (4 fő) valamint szabálysértő tanulókkal (1 fő) is kapcsolatban álltak a szakemberek.

A Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalata az, hogy a gyermekek gyakran a társadalmi normaszegést (szabálysértés, bűncselekmény) társas formában követik el és nincsenek tisztában a tettük következményeivel. Ez adódhat abból, hogy engedékeny szülői attitűdöt alkalmaz a szülő, nem követi figyelemmel a gyermek napi életét, az iskolai életét, sem a szabadidejének eltöltését, valamint nem figyelnek a baráti társaságban lévő gyermekek kilétére.

A bűncselekmény, szabálysértések elkövetése legtöbb esetben lopások voltak, de előfordult kerékpárral történő szabálysértés is. Az utóbbi esetében a Gyermekjóléti Szolgálat hatósági eljárásokat nem kezdeményezett a gyermek ügyében, mert a szülők pótolták a kerékpár hiányosságait, mellyel megoldódott a probléma.

A Gyermekjóléti Szolgálat 1 gyermek ügyében kezdeményezett ideiglenes hatályú elhelyezést. A családba fogadó gyám, aki nevelte, nem vállalta a

gyermek felett tovább a gyámi tisztség betöltését. A Gyermekjóléti Szolgálat egyéb hozzátartozó, vagy személy hiányában a gyermek kiemelését javasolta, ezáltal a gyermek, ideiglenes hatályú elhelyezésbe, majd nevelésbe vétel alá került. (szakellátás).

Egy másik esetben egy várandós kismama ikergyermekei ügyében kezdeményezett ideiglenes hatályú elhelyezést a Gyermekjóléti Szolgálat, az anya terhessége során tanúsított elhanyagoló, felelőtlen magatartása miatt. Ennek tekintetében az újszülöttek már otthonukba sem jöhettek haza, a kórházból ideiglenes elhelyezésbe kerültek. A nevelésben lévő gyermekek szüleinek családgondozása fontos feladata volt a Szolgálat munkatársai számára, annak érdekében, hogy a nevelésbe került gyermekek visszagondozhatóvá váljanak vérszerinti családjukba. 2015.évben 15 nevelésbe vett gyermek volt, mely gyermekek családjával a Gyermekjóléti Szolgálat rendszeresen kapcsolatban állt. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai rendszeresen részt vesznek a gyermekek helyzetére vonatkozó tárgyalásokon a Járási Gyámhivatalnál.

A tavalyi évben, **130 esetben kapott jelzést** (írásbeli, szóbeli, lakossági) a Gyermekjóléti Szolgálat, melyet minden esetben kivizsgált, és probléma típus szerint megtette a szükséges intézkedéseket. A problémajelző adatlapok és tájékoztatások leginkább Járási Gyámhivatalból és az iskolákból érkeztek. Ezen kívül az óvoda, a Védőnői Szolgálat, Rendőrkapitányság éltek jelzéssel. A név nélküli lakossági jelzés esetében merül az fel, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat nem tud kinek visszajelezni, mert a jelzéstévő személye ismeretlen. **Családlátogatás a 2015.évben 184 alkalommal történt.**

A Gyermekjóléti Szolgálathoz **2015. évben, 2 esetben érkezett *magántanulói kérelem***. Főleg egészségügyi okok miatt kértek a Gyermekjóléti Szolgálattól véleményezést a nevelési- oktatási intézményekből. A Gyermekjóléti Szolgálat a

magántanulói státusz létrejöttét 1 esetben javasolta, de kivétel itt is akadt, mely esetében nemleges választ javasolt a szakmai team, mert megítélése szerint nem szolgálta volna a gyermek érdekeit.

Önkéntes együttműködésen alapuló családgondozás:

Az önkéntes együttműködésen alapuló családgondozás (1997. évi XXXI. 31. §.) azt jelenti, hogy a gyermek (család) önként, vagy a jelzőrendszer valamely tagjának, illetve a település lakosainak a javaslatára felkeresi a Gyermekjóléti Szolgálatot, illetve a Gyermekjóléti Szolgálat megkeresésre nyitottan reagál. A gyermek, család észleli a problémát, elfogadja a segítséget. Ezekben az esetekben a gyermek (család) motivált a változásra. A gondozás folyamatáról a családgondozó és a segítségre szoruló család közösen gondozási tervet készít, melyben rögzítve vannak a veszélyeztető tényezők, a probléma megoldásához vezető lépések, feladatokkal, felelősökkel, dátumokkal és határidőkkel. A gondozási tervet félévente felülvizsgálja a családgondozó, szükség esetén bővíti, javaslatát rögzíti a segítő munka folytatására, illetve eredményesség esetén lezárja.

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója folyamatosan foglalkozik a szülők megélhetéssel, lakhatással összefüggő problémáival, segítő beszélgetéseket folytat párkapcsolati zavaraik megszüntetése, családi konfliktusuk megoldásának enyhítése céljából. A családgondozó legjobb tudása szerint segíti gyermeknevelési tanácsaival a gondozásban lévő gyermekek szüleit és támogatja a családokat életvezetési nehézségeik kezelésében. A rendszerszemléletű családgondozás keretében törekszik arra, hogy a családok információkat kapjanak, összefüggéseket ismerjenek fel, önálló életvezetési képességük javuljon, fejlődjön érdekeik képviselője.

A gyermekek veszélyeztetettségét a Gyermekjóléti Szolgálat komplex családgondozással kezeli. A családgondozó segítő kapcsolat keretében,

személyes gondoskodással támogatja a gyermekeket az őket veszélyeztető körülmények elhárításában, személyiségük kedvező irányú fejlődésében. Segíti a szülőket a gyermekek gondozásának, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok elhárításában. A családi konfliktusok megoldását az érintett családtagok közötti közvetítéssel, illetve más konfliktuskezelő módszer alkalmazásával segíti elő, vagy javaslatot tesz más segítőszervezet szolgáltatásának igénybevételére. Az ilyen jellegű problémákat a családdal együtt tárja fel a családgondozó és közösen dolgoznak ki alternatívákat a problémák megoldására, enyhítésére. A családgondozás szerves része a családlátogatás. Amennyiben az alapellátás önkéntes igénybevételével a veszélyeztető helyzet nem szűnik meg, a Gyermekjóléti Szolgálat javaslatot tesz a Járási Gyámhivatal felé a gyermekek védelembe vételére vagy más hatósági intézkedés megtételére.

Felmerülő problémák, melyek érintik a gyermekvédelem rendszerét:

- A tankötelezett korú gyermekek között az igazolatlan hiányzások száma a korábbi évhez hasonlóan csökkent. Szülői motiváció hiányában nem rendszeres az iskolába járásuk. Azonban egyre több gyermeknél tapasztalják a családgondozók, hogy hiábavaló a szülői motiváció, abszolút nem hatásos. Ezeknél az eseteknél, nagyon nagy szerepet játszik a kortársak hatása, melynek során a fiatalok a természetes támaszokra nem figyelnek és elutasítják az általuk nyújtott segítséget. A Gyermekjóléti Szolgálat továbbra is megoldásként látná az iskolákban a konfliktus kezelési technikák elsajátítását.
- A fiatalok droghasználata előtérbe került. Feltételezhetően egyre több az olyan hely/személy, ahonnan büntetés nélkül be tudják szerezni az illegális szereket, nagyon minimális összegért. Ezeknek a szereknek a használata

nagyon súlyos következményeket von maga után, mely főleg egészségügyi károkat okoz. Abban az esetben, amikor fény derül drog fogyasztásra, a fiatal, Drog Ambulancián való elterelésen vesz részt. Ennek eredménye azonban nem mindig pozitív, mert a szert használó fiatal feltételezhető, hogy közben is, és az elterelés után is használni fogja a drogot, de már körültekintőbben, óvatosabban, hogy ne kerüljön bajba. A Gyermekjóléti Szolgálat megítélése szerint jóval nagyobb a száma a drogfogyasztó fiataloknak, mint amiről tudomást szereznek. Ami aggodalmat ad, az, hogy olyan szerek kerülnek „piacra”, melyet legálisan is meg lehet vásárolni, vagy nem lehet kimutatni a szervezetben, azonban rosszulállatot okoz. A fiatalok nincsenek tisztában azzal, hogy milyen összetételű anyagok vannak a fogyasztott drogban és egészség károsodásuk előrehaladott lesz. Előre pedig nem lehet tudni, hogy milyen hatást vált ki a drog a fiatal szervezetre.

Az adminisztrációs munka nagyon sok időt vesz el a szakemberektől, de ez fontos folyamat, hiszen a családgondozó a feljegyzések, adatlapok, hivatalos levelek által tudja nyomon követni a gondozási folyamatot, vagy egy esetleges tragédia esetén „megvédeni” önmagát, hogy minden lehetséges eszközzel prevenciós tevékenységet végzett, a tragédia elkerülése végett jelzéssel élt az arra hivatott hivatalos szervek felé további intézkedés céljából.

Alkalmanként feladata a családgondozónak, hogy egyes ügyekben idézésre megjelenjen – súlyos ügyekben- a Járási Gyámhatóságnál, Városi Rendőrkapitányságnál tárgyaláson.

A Gyermekjóléti Szolgálat gondozáson kívüli szakmai tevékenysége:

- A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai eleget tesznek a jogszabály által előírt továbbképzési kötelezettségüknek. Az anyagi

lehetőségek arányában részt vesznek képzéseken, szakmai rendezvényeken. - A Gyermekjóléti Szolgálat a KSH, valamint az Észak-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala részére statisztikai jelentéseket készített.

- A Gyermekjóléti Szolgálat település szintű Gyermekvédelmi Tanácskozást szervezett Püspökladányban, Szerepen és Sárrétudvariban, Földesen és Nagyrábé településeken. Évi hat alkalommal jelzőrendszeri szakmaközi megbeszélést tart a jelzőrendszeri tagok számára.
- Nemcsak fizikai, de folyamatos szellemi, érzelmi erőforrásokat is igényel a szociális munka, ami a személyiség nagyfokú elfáradását, károsodását is eredményezheti, ha nem fektetnek nagy hangsúlyt a munkatársak mentális kondícióinak folyamatos karbantartására. Ezért kiemelten fontos volt, hogy munkatársaink folyamatos, mentálhigiénés képzéseken és tréningeken vegyenek részt.
- A Gyermekjóléti Szolgálat évente elkészíti a munkájáról szóló beszámolót az ellátási területéről Szerep képviselő-testülete részére.
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részére a Gyermekjóléti Szolgálat negyedévente tájékoztatást Szerep település bűnmegelőzési és szabadidős tevékenységéről, évente pedig a gyermek és fiatalkorú bűnelkövetőkről.
- A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa lehetőség szerint, tartós és rövid lejáratú élelmiszerosztásban vett részt, melyet a Magyar Élelmiszerbank Egyesület támogatott.

- Az intézményi és települési rendezvényeken a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa aktívan részt vett.
- A Gyermekjóléti Szolgálat a korábbi évekhez hasonlóan 2015. évben is különböző szabadidős programokat szervezett a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése céljából.
- Gyermeknap és majális szervezése, lebonyolításában aktív részvétel
- Nyári játszóház megrendezése a nyári szünetben,
- „Csenki Sándor” Roma Mesemondó verseny település szintű megszervezése

A Gyermekjóléti Szolgálat gyermekjóléti munkája során keletkezett néhány eset leírása:

- A Gyermekjóléti Szolgálat tudomására jutott, hogy az egyik gondozott édesanya gyermeket vár, ezért a családgondozó családlátogatás keretében felvette az édesanyával a kapcsolatot.

Az édesanya jelezte, hogy nem szeretné megtartani a gyermeket, örökbe szeretné adni, mert ő nem tudja felnevelni. A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója tájékoztatta a szülőt, hogy amennyiben így dönt, akkor önként keresse fel a Gyámhivatalt és tegyen nyilatkozatot. A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója ezt követően jelzéssel élt a Védőnői Szolgálat, és a Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya felé. A jelzésben leírta, hogy a Szolgálatnak tudomása van az anya terhességéről, és arról, hogy az édesanya még nem jelent meg orvosi vizsgálaton. A Gyermekjóléti Szolgálat kérte a Védőnői Szolgálat, és a Gyámügyi Osztály segítő közreműködését a várandós kismama ügyében.

A családgondozó folyamatosan tartotta a szülővel a kapcsolatot, azonban ez idő alatt az anya nem volt hajlandó orvosi vizsgálatokon megjelenni. A családgondozó felhívta az anya figyelmét a szakemberekkel történő együttműködés fontosságára, és az elhanyagolás következményeire, aki azt nyilatkozta: nem tudja vállalni a gyermek nevelését-gondozását, születése után a kórházban kívánja hagyni, elmondása szerint azt sem szeretné, ha megmutatnák neki a gyermekét. Gyermek fogadására nem készült fel, a gondozáshoz szükséges eszközöket nem vásárolta meg. További vizsgálatokra sem hajlandó elmenni. Az anya terhessége során elhanyagoló magatartást tanúsított. Az édesanya a családgondozó és a szakemberek többszöri felszólítása ellenére, egyszer volt orvosi vizsgálaton. A családgondozó több alkalommal felhívta a terhes kismama figyelmét arra, hogy milyen következményekkel járhat, ha nem fog megjelenni az előírt vizsgálatokon, hiszen ezzel saját maga és magzata egészségét is veszélyezteti.

Az anyának 6 gyermeke van, két kiskorú gyermekét az anyai nagymama családba fogadta. Az édesanya két másik kiskorú gyermekét volt férje neveli. Ötödik gyermekének örökbefogadását a Járási Hivatal engedélyezte. Hatodik gyermekét ő neveli. 2015. októberében a Gyermekjóléti Szolgálatot értesítették, hogy az édesanya ikreket szült. A Gyermekjóléti Szolgálat javasolta az ideiglenes hatályú elhelyezést. Az anyának felelősségteljesebb viselkedést kell tanúsítania, hiszen súlyos elhanyagoló magatartást tanúsított terhessége során, mivel az előírt vizsgálatokra nem ment el, így neki sem volt róla tudomása hogy iker terhessége van.

- Egy édesanya 6 gyermekével anyaoththoni elhelyezésben kért segítséget a családgondozótól. Az anya felkereste a Gyermekjóléti Szolgálatot, amikor is jelezte, hogy élettársával megromlott a viszonya, élettársa italozó

életmódot folytat, és szerencsejátékot űz. A szülő anyaothoni elhelyezés felől érdeklődött. A családgondozó ekkor telefonon felvette a kapcsolatot az egyik Családok Átmeneti Otthonával, ahol tájékoztatást kapott arról, hogy az otthon szabad hellyel rendelkezik. Az édesanya ezt követően meggondolta magát, elmondása szerint megbeszélték élettársával a fennálló problémákat, és próbálják a gyermekek érdekében rendezni kapcsolatukat.

Ez idő alatt több szóbeli és egy írásbeli jelzés érkezett család egyik gyermekéről a szerepi általános iskolából. A jelzés szerint a gyerek magatartásával az utóbbi időkben rengeteg probléma merült fel. A tanórákon nem dolgozik, saját elmondása szerint „nem látja a táblát”. A magatartásával zavarja a társai és a pedagógusok munkáját, egyáltalán nem működik együtt, tankönyveit, felszerelését nem veszi elő. Nem tanul, nem motivált, tanárainak felesel. Az édesanya tisztában van gyermeke magatartásával, valószínűnek tartja az otthoni problémák, konfliktusok befolyásolják negatív irányba gyermeke viselkedését. Az édesanya újra felkereste a Szolgálatot, és ismét elpanaszolta, hogy élettársával mégsem oldódtak meg a problémák, azok továbbra is fennállnak. Kérte az anyaothoni elhelyezést, szeretne kapcsolatának véget vetni, ezért végső elkeseredésében legjobb megoldásnak az anyaothont, vagy a családok átmeneti otthonát látja. Az édesanya csak úgy tudta megszakítani kapcsolatát élettársával, ha elköltözik a településről. A Gyermekjóléti Szolgálat álláspontja szerint az elhelyezés a gyermekek egészséges testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődését segíti elő, amennyiben anyaothoni elhelyezést kér, egyeztetve a település Polgármesterével és a Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjével.

Az anyaothton későbbi tájékoztatása szerint fent említett anya 6 gyermekével pár nap múlva kiköltözött az intézményből. Az anya később felkereste a Szolgálatot és elmondta, hogy élettársa ígéretet tett arra

vonatkozóan, hogy megjavul, rendezik kapcsolatukat, felhagy az italozó életmódjával, ezért jött haza hozzá.

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat megítélése szerint az édesanyának gyermeknevelési, pénzfelhasználási, életvezetési tanácsadásra, lelki támogatásra van szüksége. A gyermekek édesapja italozó, olykor fenyegető viselkedése, valamint a másik gyermek iskolai magatartása miatt a Szolgálat kezdeményezte a kiskorú gyermekek életének fokozott figyelemmel kísérése céljából a védelembe vételüket.

- Egy a településen élő háromtagú család 16 éves SNI-s gyermekéről érkezett több alkalommal is iskolai jelzés. A jelzések szerint a gyermek az utóbbi időben agresszívvá vált, előfordult, hogy agresszíven viselkedett édesanyjával szemben is, valamint igazolatlan hiányzásainak száma is elérte a 34 órát. Nem fogad szót szüleinek, elindul az iskolába, de oda már nem érkezik meg. A gyermek agresszív viselkedése miatt a Szolgálat javasolta az ideggyógyászati vizsgálatot. A szülő elvitte a vizsgálatra. A család szerény anyagi körülmények között él, az anya közmunkaprogramban munkát végez, az apa alkalmi munkákat vállal, azonban az anya elmondása szerint az apa sem anyagilag, sem érzelmileg nem támogatja családját, a gyermeknevelés teljes egészében az anyára hárul. A Szolgálat kezdeményezte a gyermek védelembe vételét, aki sajnos azóta nem jár iskolába.

Gyermekek napközbeni ellátása:

Szerep településen jelenleg nem működik önálló bölcsőde, illetve az óvodán belül sincs bölcsődei csoport. Az óvoda szabad férőhelyeire amennyiben igény mutatkozik rá, felvehetők azok a kisgyermek, akik fél éven belül betöltik 3. életévüket.

A gyermekjóléti ellátás fejlesztésére vonatkozó javaslatok:

A Gyermekjóléti Szolgálat jogszabályi előírás alapján 2015-2016. évben is megrendezte a települési Gyermekvédelmi Tanácskozást, amelyen a gyermek és ifjúságvédelemben érintett szakemberek vettek részt. A tanácskozáson részt vevő szakemberek átfogóan értékelték a jelzőrendszer éves működését, áttekintették a település gyermekjóléti alapellátásnak valamennyi formáját, javaslatot tettek a problémák lehetséges megoldására.

A 2016. 02.25-én megrendezett éves Gyermekvédelmi Tanácskozás főbb javaslatai:

2016. februárjában az éves Gyermekvédelmi Tanácskozáson az alábbi javaslatok merültek fel:

- Az iskolás gyermekek körében felmerült egyre súlyosabb magatartási problémák kezelése érdekében, szükség lenne segítő szakemberek bevonására pszichológus heti legalább 4 órában és nevelési tanácsadó rendszeres ügyfélfogadására a településen.
- A nehezen kezelhető gyermekek általában ugyanazokban a családokban fordulnak elő, és esetenként a pedagógusok eszköztára már nem elegendő a folyamatos agresszív, szélsőséges magaviselet kezeléséhez, ezért a

jelzőrendszeri tagok egyetértettek abban, hogy a szakemberek bevonása szükségszerű.

- Az iskola részéről felvetődött, hogy a beiskoláztatási támogatást félévente természetben kapná meg a tanuló, amit egy erre kijelölt szakember kizárólag a gyermek felszerelésének megvásárlására költene.
- Fóriánné Bácsi Tünde Család és Gyermekjóléti Szolgálat vezető felvetette, hogy amennyiben lehetséges, közfoglalkoztatás keretében dolgozók a varrodában tornazsákokat és tornaruhát varrhatnának a tanulók részére, mivel felmerült, hogy nincs a gyermeknek tornafelszerelése.
- A településen nőtt ugyan a közfoglalkoztatottak száma, ennek ellenére a településen megrendezett Gyermekvédelmi Tanácskozáson részt vevő helyi szakemberek többsége szerint a családok életkörülményeiben, életszínvonalában ez nem eredményez pozitív változást.

Szerep településen a civil szervezetek a gyermekek szabadidős programjának szervezésében aktívan közreműködnek a civil szervezetek:

- a Szerepi Sportegyesület
- a Nyugdíjas Egyesület
- Hamvas Népdalkör.

Több nagysikerű települési programot, mint a Mézes nap, Gyermeknap rendezvény, Kihívás napja, az önkormányzat az intézményeivel, a civil szervezetek aktív közreműködésével valósította meg.

Az állami és civil szervezetek és személyek együttműködésének mind magasabb szinten történő megvalósítása a jövőben is fontos helyet foglal el az önkormányzat és intézményei feladatainak ellátásában.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője 2015. évben rendszeresen ellenőrzést tartott a szerepi területi irodában. A szakmai vezető az iratokat minden alkalommal maximálisan rendben találta, a családgondozó a határidőket minden alkalommal betartotta, az ott folyó munka hatékony és színvonalas volt.

Püspökladány, 2016.05.23.

Ráczné Hegedűs Ilona
intézményvezető